

Abstrakt

Cílem této práce je analyzovat bitcoinový platební systém z pohledu právních i praktických otázek, které se vyskytují v souvislosti s jeho používáním.

Bitcoinový platební systém je moderní elektronický platební systém, který k provádění transakcí používá decentralizované tzv. peer-to-peer síť a kryptografii veřejného klíče. Jeho hlavním odlišujícím rysem je absence třetí strany, možnost provádění transakcí přímo, bez využití služeb některé z platebních institucí. Dalšími charakteristickými rysy jsou vysoká rychlost provádění transakcí bez ohledu na geografickou vzdálenost mezi jejími stranami a relativně nízké transakční poplatky.

Spolu s postupným rozšiřováním použití této technologie v platebním styku se čím dál tím více projevuje nutnost vyjasnit jeho postavení v právním řádu. Jeho odlišnosti od ostatních, běžně používaných platebních systémů, společně s faktem, že v době, kdy byla přijímána současná právní úprava, nebyla existence podobných systémů žádným způsobem reflektována podstatně ztěžují jeho zařazení do rámce vymezeného platnými právními předpisy.

Práce se nejprve zabývá popisem předmětu výzkumu: Charakterizuje bitcoinový platební systém, mechanismy jeho fungování a principy na kterých je postaven. Tato část je založena na názoru, že pochopení principů, na kterých je technologie založena, je velmi důležité pro následné smysluplné určení práv a povinností, které subjektům práva vznikají v souvislosti s jeho používáním.

Následující část samostatně posuzuje soulad účasti subjektů na této platební síti s právním řádem a analyzuje právní normy relevantní pro posouzení této otázky.

Třetí část práce vymezuje některé kategorie stanovené platnými předpisy i právní naukou a zkoumá, zda je možné pod ně bitcoin subsumovat a jaké jsou důsledky takového zařazení. Zkoumanými kategoriemi jsou zejména věc v právním slova smyslu, peníze, měna a elektronické peníze.

Čtvrtá část práce zkoumá systém právních a obecně společenských vztahů s relací k bitcoinovému platebnímu systému. Rozlišuje hlavní skupiny uživatelů, vývojářů obchodníků, burz a dalších institucí a analyzuje jejich činnost ve vztahu k právnímu řádu.

Následující část se zabývá některými protiprávními a společensky nebezpečnými činnostmi, které se v souvislosti s bitcoinovým platebním systémem vyskytují. Rozebírá

jeho vztah k legalizaci výnosů z trestné činnosti, financování terorismu a obchodování s omamnými a psychotropními látkami. Také se v této souvislosti věnuje otázce omezení plateb v hotovosti.

Předposlední část obecně zkoumá nutnost a vhodnost přijetí právní úpravy, která by již reflektovala existenci bitcoinu a jemu podobných systémů. Také analyzuje činnost některých institucí a orgánů veřejné moci, směřující ke zjištění, jakým způsobem by měly být tyto systémy upraveny a vytváření návrhů takové úpravy.

Poslední část stručně informuje o skutečnosti, že některé z technologií použitých při implementaci bitcoinového protokolu mají i perspektivy jiných způsobů využití a že se tak dá očekávat vznik dalších aplikací, v některých rysech podobných bitcoinovému platebnímu systému.